

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Commentarii Exegetici In Apocalypsim Ioannis Apostoli

Viegas, Brás

Parisiis, 1615

Amictam Sole fuisse Virginem, cum Verbum absque vlllo virginitatis
præiudicio concepit. Sectio Prima.

urn:nbn:de:hbz:466:1-39261

Humilitatis imperium sepe ostendit. Et tunc in prospera verò ad modestiam, sobriamque consolationem, Dicam amplius, inquit Geison, militans pro eis sui hostes fortissimus: nam ex peccatis redditur caucior, firmior, ac potentior. Imò vide miraculum: ipsa ex morto propria reuiuiscit sapiens, fortiorque resurgit: nam quis neget magnam esse humilitatis recuperanda rationem humilitatem perdidisse? Quinetiam oritur ex suo contrario, quod est superbia non minori miraculo, quam si frigiditatem calor gignat: humilitatis quippe non parua est occasio animã contra Deum suum Creatorem, ac redemptorem superbisse. Quartò, Docet humilitatem suo modo esse ambitiosissimam; cupidissimam, maximi cordis, & altissimi spiritus: quoniam dedignatur nisi summo bono, nisi summis opibus, nisi summa gloria impleri. Postremò ait humilitatem similem esse speculo concauo, in cuius centro vniuntur omnes radii: & incidentiæ illustrationum diuinarum: quia nimirum humili omnes gratiæ communicantur à Deo, eamque ob causam appellari posse abyssum sorbentem omnium viuentium aquarum fluentia: imò & vacuum quoddam spirituale, ad quod implendũ confluunt omnia, nec implere sufficiunt, nisi Deus. Ex his perspicuum relinquitur, quanto iure Virgo propter humilitatem filia principis dicta sit, sponfusque eius humilitatem demeritis dixerit: *Quam pulchri sunt gressus tui in calcamentis, filia Principis!*

Humilitas, spirituale vacuum.

COMMENTARIUM TERTIUM EXEGETICUM

In quo de sanctissima Deipara Virginitate, & maternitate
differtur ad illa verba: *Mulier amicta Sole.*

Amictam Sole fuisse Virginem, cum Verbum absque vilo
virginitatis præiudicio concepit.

SECTIO PRIMA.

I. SUPERIORIBVS commentarijs docuimus sanctissimam Virginem signum magnum fuisse, iuxta triplicem signi in sacris literis acceptionem, pro miraculo videlicet, scopo, atque vexillo: eandem in celo apparuisse ostendimus ob eximiam in omni genere magnitudinem: explicabimus etiam mulieris appellationem, vbi de nomine Mariæ, cuiusque tum corporis, tum animi pulchritudine aliquanto fufius disputauimus. Sequitur iam in visione Ioannis exponendum, quomodo fuerit amicta Sole: id quod tertio hoc commentario præstabitur. Et quoniam Virgo beatissima non solum fuit amicta Sole, sed Solem quoque ipsa amicit, iuxta illud Hierem. 31. *Famina circumdabit virum: vtrumque isto comment. cõplectemur, quod adeo in Mariæ virginitate maternitatẽque potissimũ verfabitur, cuius vtriusque prerogatiuæ fuit sanè admirabilis, & maximè Diuinaconiunctio, & vnum ex tribus illis operibus mirabiliter singularibus, & singulariter mirabilibus, quæ commemorat D. Bernard. serm. 3. in vigilia Natalis Domini. *Tria, inquit, opera fecit omnipotens illa**

Bernard.

manifestat

maiestas in assumptione nostra carnis singulariter mirabilia, & mirabiliter singularia, ut talia nec fallasint, nec facienda sine amplius super terram: coniuncta quippe sunt ad matrem Deum homo, mater & virgo, fides & car humanum.

Ut igitur hinc ordiamur, De Bern. serm. de Virgine, variè exponit hunc amictum Solis in Virgine. Primum enim docet dici amictum Sole propter singularem clementiam, qua vniuersos instar cuiusdam Solis misericordiarum radiis illustrat, ut non tantum solarem naturam, sed Solem ipsum ad omnia suo splendore pertingentem induisse videtur. Et, inquit, est, qua velut alterum Solem induit sibi: quem admodum enim ille super bonos, & malos indifferenter ardet: sic ista quæque præterea non desinit merita, sed omnibus sese exorabilem, omnibus clementissimam præbet, omnium denique necessitates amplissimo quodam miseratur affectu. Altera Bernardi expositio desumitur à stabili simul, & perfectissimo splendore, atque feruore virtutum Virginis, eum enim Lunæ splendor sit instabilis, & incertus, feruor emque non habeat: is tamè, quo Sol splendet, habet cum ardentissimo feruore stabilitatem coniunctam.

Quia igitur Virgo beatissima à Deo tanquam Sole vndique nollustratur, accipiens ab eo perfectam, & stabilem, itud & ardentissimum charitatis, virtutumque ceterarum fulgorem, meritisimo amicta Sole apparuit. Amicta, inquit, dicitur sole, Luna sub pedibus eius in sole nimirum & feruor, & splendor stabilis in Luna solus splendor: atque is omnino instabilis, & incertus, qui nunquam in eodem statu permaneat. Tunc ergo Maria sole perhibetur amicta, quæ profundissimam Diuina sapientia, ultra, quam credi valeat, penetravit abyssum, ut quantum sine personali vniione creaturæ conditio patitur, lucis illi inaccessibili videtur immerisus, illo nimirum igne propheta labia pungitur, illo igne seraphim accenduntur. Longè vero abierit Maria ueris non velut summum in mari, sed operiri magis vndique, & circumfundi, & tanquam ipso igne concludi. Candidissimus sanè, sed & calidissimus huius mulieris amictus, eius omnia tam excellentior irradiata noscitur, ut nihil in ea non dico tenebrosum, sed obscurum saltem, vel minus lucidum, sed ne tepidum, quidem aliquid, aut non feruentissimum liceat suspicari.

Tertia expositio Bernardi ad incarnationem Domini pertinet; quæ in Virgine perfecta est, non tantum seruata, sed magis adhuc perfecta eius virginitate, ut idem sit mulierem amictam Sole fuisse, atque Spiritum sanctum ei superuenisse, & virtutem Altissimi obumbrasse: quod haud dubiè ad virginitatem eius pertinuit, ut ex Virginitate ad Angelum interrogatione, Angelique responsione manifestum est. Cum enim Virgo quaesisset, Quomodo fiet istud in partu virginitatis non cognosco? Respondit Angelus, Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi: idcoque quod nascetur ex te sanctum, vocabitur filius Dei. Veraque idem est amictam esse Sole mulierem, atque rubrum illum Exod. 2. artille, & tamen minime combustum fuisse: quam visionem omnes fore Patres de incarnatione Verbi in Virgine absque illo vel minimo virginitatis detrimento accipiunt, ut postea dicemus verius. Quomodo, inquit Bern. in tam velamento feruore tam fragili natura subsistit? Merito quidem admirari Moses sancte, & curiosus desideras intueri: verum tamen solue calcamenta pedibus tuis, & inuolucra pone carnalium cogitationum, si accedere contempseris. Vadam, inquit, & videbo visionem hanc magnam. Magna plane visio rubus ardens sine combustione: magnum signum mulier illa, sa manens amicta Sole: non est rubi natura operum vndique flammis manere nihilominus incombustum: non mulieris potentia, ut sustineat solis amictum, non est virtus humana, sed nec Angelica quidem, sublimior quædam necessaria est, Spiritus sanctus, inquit, superueniet in te, & tanquam respondeat illa: Quoniam spiritus est, Deus, & Deus noster ignis consumens est. Virtus aut, non mea, non tua, sed Altissimi obumbrabit tibi. Nihil itaq; mirum.

I. D. Bernard. Virgini clementia in bonos, & malos. Virtutem Virgini perfectam & stabilem dicitur.

II. Quomodo fiet istud in partu virginitatis non cognosco? Respondit Angelus, Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi. Luc. 1. 34.

Exod. 2. 2.

UNIVERSITÄTS- BIBLIOTHEK PADERBORN

si sub tali umbraculo tabernaculi a muliere sustineatur amictus. Quam familiaris ei factus es Domina, quam proxima, imò quam intima fieri meruisti! quoniam inuenisti gratiam apud Deum: in te manet, & tu in eo, & vestis eum, & vestiri ab eo: vestis enim eum substantia carnis, & vestis ille gloria sua maiestatis: vestis solem nube, & Sole ipsa vestiris. Hæc ille. Ita

B. Virgo quo
tempore fue-
rit amicta
Sole.

Amb. Ansb.

que Bernardus amictam Sole Virginem ad illud tempus refert, quo ipsa Dei Filium concipiens superueniente Spiritu sancto, & virtute Altissimi obumbrante nihil de suæ virginitatis puritate, & integritate amisit: sed instar rubi ardebat, quin combureretur, hoc est solo vestrebat, quin eius virginitas deperiret. De virginitate quoque sanctissimæ Deiparæ eundem amictum Solis intellexit Ambr. Ansb. in comment. huius loci: Mulier inquit, amicta Sole: ac si diceretur, beata, semperque virgo: ita obumbrata Altissimi virtute, cui videlicet dictum ab Angelo scimus: Spiritus sanctus superueniet in te, & virtus Altissimi obumbrabit tibi: illa scilicet virtus, de qua Paulus dicit primæ ad Corinth. primo, Christum Dei virtutem, & Dei sapientiam. Eodem modo Haymo, Cælius Pan. & alij acceperunt, ex quibus Cælius, Tunc, inquit, amicta Sole fuit, quando videtur. Altissimi eam obumbravit, illamque intra uterum concepit, qui intra omnia, extra omnia, super omnia, & infra omnia incomprehensibilis existit.

1. Cor. 1. 24.

Haymo.

Cælius

Pan.

III.

III.

Potest aduerte pro eo, quod nos habemus, amicta sole, haberi Græcè, & Ἐβραϊστικῶς, hoc est, circumamicta, seu vndeque amicta Sole: quoniam omni ex parte mansit virgo purissima, neque in eam aliqua ex parte alicuius vel minimæ labeculæ umbra in filij conceptione, atque ortu irrepit, ut ex iis, quæ deinceps dicemus, manifestum erit. Instituius enim hoc commentatio aliquantò fuitis perpetuam Mariæ virginitatem in isto Solis amictu expressam à Iudaicis, Hæreticorumque calumniis factam, rectam tueri, eò quod sit vnum ex præcipuis fidei nostræ dogmatibus, quod propterea non solum Iudæi vniuersi, sed etiam complures hæretici labefactare, imò & conuellere conati sunt, veluti Carpocrates, ut auctor est D. Epiphani. hæresi. 27. & Cerinthus, ut idem refert hæresi. 28. contra Cerinthianos, siue Marinthianos, quod etiam memoria prodidit D. Irenæus lib. 1. contra hæreses, cap. 25. ij. in ea hæresi fuerunt, ut dicerent Christum ex Maria, & Ioseph fuisse procreatum, eandemque Mariæ virginitatem oppugnarunt Ebionitæ, ut habes apud Terrull. lib. de carne Christi: Heluidius quoque Auxentij discipulus impiè asseruit Ioseph ex Maria post Christi ortum plures filios suscepisse, qui eam ob causam in Evangelio fratres Domini appellentur: contra quæ fuscè disputat D. Hieron. Ab Heluidio originem traxere Heluidiani Hæretici, qui apud Epiphanium Antidicomariani Græco vocabulo, hoc est, Mariæ aduersarij nominantur. Aggrediamur igitur ostendere ex clarissimis, & grauissimis Diuinarum literarum testimoniis sanctissimam Deiparam in conceptu, & ortu Christi amictam Sole fuisse, hoc est, eum absque vlllo vel minimo suæ integritatis præiudicio edidisse, eamque integritatem perpetuò conseruasse: sed prius ex præcedenti interpretatione nonnulla colligamus, quæ ad maiorem eiusdem mysterij cognitionem faciunt.

D. Epiphani.
Maria per-
petuam vir-
ginitatem
qui hæretici
conuellerent
suis conati.
D. Irenæus.
Terrull.

Observationes literales de promptæ ex præcedentibus.

SECTIO II.

Diximus ex communi Patrum, Doctorumque sententia idem esse amictam Sole mulierem, atque virginem in conceptu, & partu Christi fuisse virtute Altissimi obumbratam: ex quo simul ostendebatur eius in conceptu, partuque illa